

A LA FISCALIA PROVINCIAL DE GIRONA
SECCIÓ DE DELICTES CONTRA EL MEDI AMBIENT I URBANISME

En Carles Lumeras Medrano amb DNI núm. 37635919F, en nom i representació de l'associació **COORDINADORA PER A LA SALVAGUARDA DEL MONTSENY** (CSM), amb NIF núm.G58516410, i amb domicili a efectes de notificacions al carrer Santa Fe, 52, 3r, Sant Celoni (08470), i adreça electrònica carlesl@salvaguardamontseny.cat;

En Francesc Espinal Trias, amb DNI núm. 37288220E, en nom i representació de l'associació **LLIGA PER A LA DEFENSA DEL PATRIMONI NATURAL** (DEPANA), amb NIF núm. G58459280, i amb domicili a efectes de notificacions al carrer Sant Salvador, núm. 97, baixos, Barcelona (08024), i adreça electrònica info@depana.org;

Na Cristina Sánchez Alonso, amb DNI 46652004T, en nom i representació de **SEO/BirdLife**, amb NIF núm. G28795961, i amb domicili a efectes de notificacions al carrer Múrcia 2-8, local 13 baixos, Barcelona (08026), i adreça electrònica catalunya@seo.org.

En Josep Hurtado Cobles, amb DNI núm. 33937933F, en nom i representació d'**ECOLOGISTES EN ACCIÓ DE CATALUNYA**, amb NIF núm. G62110325; i domicili a efectes de notificacions a Avinguda Diagonal, 442, 3-2, Barcelona (08037), i adreça electrònica: juridic@ecologistesenaccio.cat;

Na Carolina Coll Marqués amb DNI núm. 41507325F, en nom i representació de l'**ASSOCIACIÓ DE NATURALISTES DE GIRONA**, amb NIF núm. G17066184; i domicili a efectes de notificacions a Passeig de la Devesa, 41, Girona (17001), i adreça electrònica: defensa@naturalistesgirona.org

En Ferran Canudas Gorgas , amb DNI 77749294W, en nom i representació del **GRUP DE DEFENSA DE LA NATURA DEL BERGUEDÀ**, amb CIF núm. G62942149 i domicili a efectes de notificacions al carrer Mossèn Espelt, 2, Berga (08600) i adreça electrònica: ferrancanudas@gmail.com .

En Xavier Jiménez Llobera, amb DNI 39869123A, en nom i representació del **GEPEC-EdC**, amb CIF núm. G43301498 i domicili a efectes de notificacions a l'Avinguda Prat de la Riba, 18, 2n de Reus (43201) i adreça electrònica xamorera@yahoo.es i

En Joan Vázquez i Mendieta, amb DNI 78067092D, en nom i representació de la **INSTITUCIÓ DE PONENT PER LA CONSERVACIÓ I L'ESTUDI DE L'ENTORN NATURAL**, amb CIF G-25258393 i domicili a efectes de notificacions a Pça. Gramàtics, núm. 2, baixos, Lleida (25002) i adreça electrònica ipcena@ipcena.org

Presentem **DENÚNCIA** per la tala de vegetació de ribera que s'està duent a terme a la riera d'Arbúcies, sobre la base del següents:

FETS

PRIMER.- Hem estat informats de la tala de vegetació de ribera que s'està duent a terme a la riera d'Arbúcies, de manera radical en el tram semi-paral·lel a la carretera GI-552/C-748, entre els km 14 i 10 (tram mitjà); i de manera menys agressiva però igualment nociva, en el tram paral·lel a la carretera GI-553/C-747, entre els km 4 i 5 (tram baix). La tala s'ha efectuat a banda i banda de la riera, de forma extensa i totalment indiscriminada, sense respectar espècies protegides tals com el vern (*Alnus glutinosa*), entre d'altres, tot produint una afectació extensiva a l'ecosistema fluvial. A més, els treballs de la tala han comportat l'entrada de maquinària pesant a la llera, amb la destrucció de sòl i d'hàbitats consegüent.

Cal recordar que la riera d'Arbúcies és una de les vertebracions més emblemàtiques de la conca de la Tordera. La bona qualitat de les seves aigües i el fet d'haver conservat trams amb vineda d'estructura òptima, van propiciar que fora dels primers cursos fluvials en adquirir figures de protecció en un passat recent, quan la prioritat de les institucions públiques relacionades amb les aigües continentals s'havia aproximat a la seva conservació i la restauració ambiental. Actualment compta amb tres figures de protecció diferents: es troba íntegrament

incorporada a la Xarxa Natura 2000, el seu tram alt s'engloba dins del Parc Natural del Montseny i el seu tram baix està declarat com a Reserva Natural Parcial .

El motiu pel qual està integrada a les figures de protecció esmentades és primordialment el de la conservació d'un hàbitat d'interès comunitari que, a diferència d'altres zones on també hi és propi, fins ara s'havia conservat de forma prou satisfactòria: la verneda.

Per afegit, les vernedes ben estructurades de la riera d'Arbúcies compten amb una comunitat ecològica associada de gran singularitat biogeogràfica, amb presència d'espècies escasses a nivell estatal que aquí es troben prop del seu límit de distribució meridional. Alguns exemples són les destacades poblacions de buixol (*Anemone nemorosa*), consolda (*Symphytum tuberosum*) i canuguera (*Cardamine heptaphylla*). També és rellevant la presència d'espècies animals vulnerables, com ara la merla d'aigua (*Cinclus cinclus*) o la llúdriga (*Lutra lutra*). Aquestes, i d'altres, espècies depenen d'una estructura òptima de la riba i són sensibles tant a la desestructuració del bosc de ribera efectuada com al moviment de terres, aplanament dels terrenys, destrucció de refugis, eliminació de tolles i molèsties derivades de l'entrada amb maquinària pesant.

D'aquesta manera, l'alteració radical de les ribes de la riera d'Arbúcies no només suposa la pèrdua directa de la verneda, hàbitat d'interès comunitari i de conservació prioritària per directives europees, sinó també de totes les funcions ecològiques i hidrogeològiques abans esmentades. La naturalesa i l'extensió, actualment aproximadament 4 km del tram mitjà del curs radicalment degradats i més de 8 km en total amb alteracions notables, dels treballs efectuats amb diner públic durant aquest mes de març són totalment contràries a la conservació dels valors naturals pels quals la riera d'Arbúcies va ser dotada de protecció legal. La desestructuració, rompuda i simplificació dels hàbitats de ribera, i en especial de la verneda, en zones fins ara poc pertorbades i situades lluny de qualsevol punt de perill per a la població, comporten una pèrdua ambiental intolerable, a més d'un augment del risc d'erosió i inundació. Per tant, tot i la presència prèvia d'arbres tombats (que són un element intrínsec als boscos de ribera fonamental pel correcte funcionament ecològic) degut al temporal Gloria i les afectacions

puntuals del presumpte tornado de la tardor anterior, la intervenció agressiva i generalitzada en cap cas és justificable.

Com a mostra de la gravetat de les actuacions, s'adjunten fotografies d'una part de les tasques efectuades fins la data (que van ser publicades a *Twitter* el 28 de març proppassat):

SEGON.- Com s'ha dit anteriorment, la zona afectada per la tala queda compresa dins la Reserva Parcial de la riera d'Arbúcies-Hostalric, declarada per Decret 123/1987, de 12 de març, sobre declaració de reserves naturals parcials per a la protecció d'espècies animals en perill de desaparició de Catalunya, i dins

l'espai natural protegit inclòs a la Zona Especial de Conservació ES5110001-Massís del Montseny, i per tant a la Xarxa Natura 2000. Essent hàbitat d'interès comunitari 91E0* Vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion) inclòs a l'Annex I de la Directiva 92/43, d'Hàbitats.

Així mateix, l'espai compta amb el Pla Especial del Parc Natural del Montseny de 1977 com a instrument de protecció. L'article 23 del citat Pla Especial, al seu apartat 2, disposa que *“Deberá evitarse toda modificación de la composición de la vegetación arbustiva de matorral, herbácea o arbórea de las orillas y márgenes de estos cauces.”*

Tal com es pot apreciar en el recull d'imatges, les tales s'han realitzat tant a la ribera del riu com als marges del mateix. L'article 6.1 del RD Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Aigües, defineix les riberes com les *“faixes laterals de les lleres públiques situades per sobre del nivell d'aigües baixes”* -i per tant dins del domini públic hidràulic- i per marges, *“els terrenys que afronten amb els cursos”*. I disposa que els marges, en tota la seva extensió longitudinal, estan subjectes:

- a) *“A una zona de servitud de cinc metres d'amplada, per a ús públic, que es regula reglamentàriament.*
- b) *A una zona de policia de 100 metres d'amplada on es condicionen l'ús del sòl i les activitats que s'hi duen a terme.”*

A banda de l'anterior, cal fer esment particular a la normativa específica de protecció recollida a les NN SS del municipi de Sant Feliu de Buixalleu, que es pot observar al **DOCUMENT 1 (ANNEX)**, adjunt a la present denúncia.

El Reglament del Domini Públic Hidràulic (RDPH), aprovat per RD 849/1986, d'11 d'abril, estableix de manera expressa que cal l'autorització administrativa, sempre que el promotor no sigui la mateixa Administració, per a qualsevol actuació vinculada a la recuperació de riberes, com ara sembrar, plantar o tallar arbres, entre d'altres. Les tales d'arbres en zones de policia de lleres, així com, evidentment, les que es duguin a terme dins el domini públic hidràulic, estan subjectes a autorització per part de l'autoritat competent en matèria d'aigües. En aquest cas l'autoritat competent per atorgar l'autorització és l'Agència Catalana

de l'Aigua (en virtut de l'article 8 del Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya).

L'article 71 del RDPH disposa que les autoritzacions per a realitzar tales en terrenys de domini públic hidràulic s'han de subjectar a allò que estableixen els articles 52 i 53 del mateix text normatiu (pel cas d'autoritzacions en zona de policia, s'ha d'estar als articles 78 i següents). Doncs bé, el peticionari, entre d'altres obligacions, ha de concretar expressament l'extensió superficial en hectàrees, els seus límits, el tipus d'arbrat i la seva densitat. D'altra banda, d'acord amb l'article 52, es podrà demanar a l'interessat la presentació d'un estudi, elaborat per un tècnic responsable, sobre l'avaluació dels efectes que poguessin produir-se sobre el medi ambient, la salubritat i els recursos pesquers, així com sobre les solucions que, en el seu cas, es prevegin. Així mateix, s'estableix que en tot cas s'ha d'acordar un període d'informació pública per un termini no inferior a vint dies, ni superior a dos mesos.

S'ha de tenir en compte que, en virtut de l'Annex II de la Llei 21/2013, on es recullen els projectes sotmesos a l'avaluació ambiental simplificada regulada al títol II, capítol II, secció 2a, es contempen expressament els projectes que no estant inclosos en l'Annex I ni en l'Annex II puguin afectar directa o indirectament els espais inclosos en Xarxa Natura 2000. Tenint en compte que la tala ha afectat negativament l'espai protegit, s'hauria d'haver dut a terme la tramitació de la corresponent avaluació ambiental.

Igualment, seria objecte d'avaluació ambiental estratègica ordinària, en virtut de l'article 6.1 a) i b) de la Llei 21/2013, el pla o programa que hagués elaborat l'administració pública corresponent i que habilités les actuacions que es denunciïn en aquest escrit. Desconeixem, però, l'existència d'un pla o programa aplicable al cas.

A aquests fets els són d'aplicació els següents

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- POSSIBLE DELICTE CONTRA ELS RECURSOS NATURALS I EL MEDI AMBIENT

Els fets descrits podrien ser constitutius d'un delicte contra el medi ambient, concretament el tipus descrit a l'article 330 del Codi Penal, que estableix el següent: *"El qui, en un espai natural protegit, danyi greument algun dels elements que hagin servit per qualificar-lo, incorre en la pena de presó d'un a quatre anys i multa de dotze a vint-i-quatre mesos."*

Alternativament, entenem que els fets també podrien ser constitutius del delicte relatiu a la protecció de la flora i la fauna tipificat a l'article 332 del Codi Penal, que estableix el següent: *"El qui amb perjudici greu per al medi ambient talli, tali, cremi, arrenqui, reculli o efectui tràfic il·legal d'alguna espècie o subespècie de flora amenaçada o dels seus propàguls, o en destrueixi o alteri greument l'hàbitat, ha de ser castigat amb la pena de presó de quatre mesos a dos anys o una multa de vuit a 24 mesos."* En aquest cas, tenint en compte que la tala de riera s'hauria produït en un espai natural protegit, entenem que correspondria imposar pena superior en grau, en virtut de l'article 338 del Codi Penal.

SEGON.- ACTUACIÓ I TRAMITACIÓ DE LA PRESENT DENUNCIA DURANT LA VIGÈNCIA DE LA DECLARACIÓ D'ESTAT D'ALARMA

De conformitat amb l'apartat tercer de la Disposició Adicional Tercera del R.D. 463/2020, de 14 de març, en la redacció donada pel R.D. 465/2020, de 17 de març, "Sense perjudici del que es disposa en els apartats anteriors, des de l'entrada en vigor del present reial decret, les entitats del sector públic podran acordar motivadament la continuació d'aquells procediments administratius que vinguin referits a situacions .../..., o que siguin indispensables per a la protecció de l'interès general..., "

En aquest cas entenem que aturar les actuacions denunciades és indispensable per a la protecció de l'interès general, per la qual cosa la seva tramitació amb caràcter d'urgència no està sotmesa al règim de suspensió."

Per tot l'exposat,

SOL·LICITEM que es tingui per presentat aquest escrit i es procedeixi a la seva tramitació urgent, tot realitzant les diligències pertinents i, en concret, les següents actuacions:

- 1- Que s'investiguin els agents implicats amb la finalitat d'esbrinar i corroborar els fets exposats en el present escrit.
- 2- S'aixequi acta per donar testimoniatge dels fets esmentats i investigats.
- 3- S'adoptin les mesures cautelars necessàries per la paralització immediata de qualsevol actuació tendent a la tala d'arbres i la destrucció de l'espai que conformen la riera d'Arbúcies i els seus afluents.
- 4- No s'efectuï cap més actuació sense el consens previ de la comunitat científica i s'eviti la seva generalització per tota la conca hidrogràfica degradant més el medi fluvial i contraposant-se a la conservació d'espècies vulnerables com la llúdriga, a les directives d'hàbitats europees, a la seguretat de la població i al mateix sentit comú.

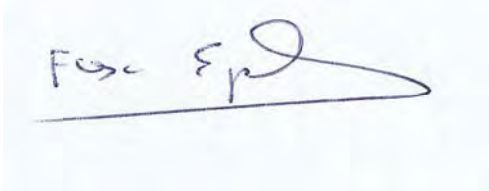
Sant Celoni, 3 d'abril de 2020.

Signat,

Carles Lumeras Medrano

President de la Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny

A handwritten signature in blue ink on a light blue background. The signature is stylized and appears to read 'F. Espinal'.

Francesc Espinal Trias

Secretari de la Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural

A handwritten signature in blue ink on a light green background. The signature is cursive and appears to read 'Cristina Sánchez Alonso'.

Cristina Sánchez Alonso

Delegada de SEO/BirdLife a Catalunya

A handwritten signature in blue ink on a light blue background. The signature is stylized and appears to read 'Josep Hurtado Cobles'.

Josep Hurtado Cobles

Ecologistes en Acció de Catalunya

Carolina Coll Marquès

Associació de naturalistes de Girona

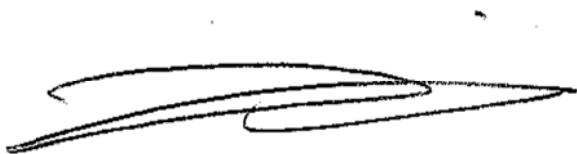

Ferran Canudas Gorgas
Grup de Defensa de la Natura del Berguedà

Xavier Jiménez Llobera
GEPEC-EdC

Joan Vázquez Mendieta
Secretari de la Institució de Ponent per la Conservació i l'Estudi de l'Entorn
Natural